

## Mü'minler felâh buldu

Kur'ân-ı Kerim'in bazı sûrelerinde peşpeşe ayetler halinde bildirilen emirler, hikmetler ve mü'minlerin davranış özellikleri aşağıda yer almaktadır.

Bakara sûresi'nde söz ve davranışlarında **doğru olanlar, muttakiler** (Allah'tan sakınanlar) şöyle tanıtılmaktadırlar (2/177):

**İyilik**, yüzlerinizi doğu ve batı taraflarına çevirmeniz (den ibaret) değildir. Asıl iyilik:

- Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitap ve peygamberlere iman edenlerin;
- mala olan sevgilerine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, (ihtiyacından dolayı) isteyen ve (özgürlükleri için) kölelere verenlerin;
- namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren,
- antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin
- ve zorda, hastalıkta ve savaşın kızıışığı zamanlarda (direnip) sabredenlerin tutum ve davranışlarıdır.

İşte bunlar, **doğru olanlardır**. İşte bunlar, **Allah'a karşı gelmekten sakınanların** ta kendileridir.

Âl-i İmrân sûresinde muttakiler için hazırlanan **cennete doğru yarışanların** özellik ve davranışları belirtilmektedir (3/132-138):

**132.** Allah'a ve Peygambere itaat edin ki size merhamet edilsin.

**133.** Rabbinizin bağışına, genişliği göklerle yer arası kadar olan ve **muttakiler** (Allah'a karşı gelmekten sakınanlar) için hazırlanmış bulunan cennete koşun.

**134. Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir.** Allah, iyi ve yararlı işleri en güzel şekilde yapanları sever.”

**135.** Yine onlar, çirkin bir iş yaptıkları, yahut nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarının bağışlanmasını isteyenler -ki Allah'tan başka günahları kim bağışlar- ve bile bile işledikleri (günah) üzerinde ısrar etmeyenlerdir.

**136.** İşte onların mükâfatı Rab'leri tarafından bağışlanma ve içinden ırmaklar akan cennetlerdir ki orada ebedî kalacaklardır. (Allah yolunda) çalışanların mükâfatı ne güzeldir!

**137.** Sizden önce (ki milletlerin başından) nice olaylar gelip geçmiştir. Yeryüzünde gezin dolaşın da yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu bir görün.

**138.** Bu (Kur'an), insanlar için bir açıklama, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir hidayet ve bir öğüttür.

\*\*\*

En'am sûresi'inde, uymamız gereken **sırat-ı müstakim** (dosdoğru yol) şöyle belirtilmektedir (6/151-153):

**151.** (Ey Muhammed!) De ki: “Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım:

- O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın.
- Anaya babaya iyi davranın.
- Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizi de onları da biz rızıklandırırız.
- (Zina ve benzeri) çirkinliklere, bunların açığına da gizlisine de yaklaşmayın.
- Meşrû bir hak karşılığı olmadıkça, Allah'ın haram (dokunulmaz) kıldığı canı öldürmeyin.

İşte size Allah bunu emretti ki aklınızı kullanasınız.

**152.**

- Rüşdüne erişinceye kadar yetimin malına ancak en güzel şekilde yaklaşın.
- Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın.
- Biz herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız.
- (Birisi hakkında) konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa âdil olun.
- Allah'a verdiğiniz sözü tutun.

İşte bunları Allah size öğüt almanız diye emretti.

**153. İşte bu, benim dosdoğru yolum. Artık ona uyun.** Başka yollara uymayın. Yoksa o yollar sizi parça parça edip O'nun yolundan ayırır. İşte size bunları Allah sakınasınız diye emretti.

\*\*\*

İsrâ sûresi'nde (17/22-39) Peygamberimize vahyedilen bazı **hikmetler** şöyle sıralanmaktadır:

**22.** Allah ile birlikte başka bir tanrı edinme, yoksa kınanmış ve yalnızlığa itilmiş olarak kalırsın.

**23.** Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, **anaya-babaya iyi davranmanızı** kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara “öf!” bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle.

**24.** Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: “Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı.”

**25.** Rabbiniz, içinizde olanı en iyi bilendir. Eğer siz iyi kişiler olursanız, şunu bilin ki Allah tövbeye yönelenleri çok bağışlayandır.

**26.** Akrabaya, yoksula ve yolda kalmış yolcuya haklarını ver, fakat saçıp savurma.

**27.** Çünkü saçıp savuranlar şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankörlük etmiştir.

**28.** Eğer Rabbinden umduğun bir rahmeti beklerken onlardan yüz çevirecek olursan, onlara yumuşak söz söyle.

**29.** **Eli sıkı olma, büsbütün eli açık da olma.** Sonra kınanır ve çaresiz kalırsın.

**30.** Şüphesiz Rabbin, dilediğine rızkı bol bol verir ve (dilediğine) kısar. Çünkü O, gerçekten kullarından haberdardır ve onları görmektedir.

**31.** Yoksulluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Onları da, sizi de biz rızıklandırırız. Onları öldürmek gerçekten büyük bir günahtır.

**32.** **Zinaya yaklaşmayın.** Çünkü o, son derece çirkin bir iştir ve çok kötü bir yoldur.

**33.** Haklı bir sebep olmadıkça, Allah'ın, öldürülmesini haram kıldığı **cana kıymayın.** Kim haksız yere öldürülürse, biz onun velisine yetki vermişizdir. Ancak o da (kıyas yoluyla) öldürmede meşru ölçüleri aşmasın. Çünkü kendisine yardım edilmiştir.

**34.** Rüştüne erişinceye kadar, yetimin malına ancak en güzel şekilde yaklaşın, verdiğiniz sözü de yerine getirin. Çünkü söz (veren sözünden) sorumludur.

**35.** Ölçtüğünüzde ölçmeyi tam yapın, doğru terazi ile tartın. Bu daha hayırlı, sonuç bakımından daha güzeldir.

**36.** Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.

**37.** Yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü sen yeri asla yaramazsın, boyca da dağlara asla erişemezsin.

**38.** Bütün bu sayılanların kötü olanları, Rabbinin katında sevimsiz şeylerdir.

**39.** Bunlar, Rabbinin sana vahyettiği bazı **hikmetler**dir. Allah ile birlikte başka ilâh edinme. Sonra kınanmış ve Allah'ın rahmetinden kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

\*\*\*

Mü'minûn sûresinde, **Firdevs cennetinin varisleri** olan mü'minlerin vasıfları aşağıda belirtilmiştir (23/1-11):

**1. Mü'minler**, muhakkak felah bulmuştur (kurtuluşa ermişlerdir).

**2.** Onlar ki, namazlarında derin saygı içindedirler.

**3.** Onlar ki, faydasız işlerden ve boş sözlerden yüz çevirirler.

**4.** Onlar ki, zekâtı öderler.

**5.** Onlar ki, ırzlarını korurlar.

**6.** Ancak eşleri ve ellerinin altında bulunan cariyeleri bunun dışındadır. Onlarla ilişkilerinden dolayı kınanmazlar.

**7.** Kim bunun ötesine geçmek isterse, işte onlar haddi aşanlardır.

**8.** Yine onlar ki, emanetlerine ve verdikleri sözlere riâyet ederler.

**9.** Onlar ki, namazlarını kılmağa devam ederler.

**10.** İşte bunlar varis olanların ta kendileridir.

**11.** Onlar **Firdevs cennetlerine varis olurlar.** Onlar orada ebedî kalacaklardır.

\*\*\*

Furkân sûresinde, cennetle mükâfatlandırılacak İbadurrahman (**Rahman'ın kulları**) şöyle vasfedilmektedirler (25/63-76):

**63. Rahmân'ın kulları**, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir. **Cahiller onlara laf attıkları zaman, "selâm!" der (geçer)ler.**

**64.** Onlar, Rabblerine secde ederek ve kıyamda durarak geceleyenlerdir.

**65.** Onlar, şöyle diyenlerdir: "Ey Rabbimiz! Bizden cehennem azabını uzaklaştır, gerçekten onun azabı sürekli bir helâktir!"

**66.** "Şüphesiz, ne kötü bir durak ve ne kötü bir konaktır orası."

**67.** Onlar, harcadıklarında **ne israf ne de cimrilik edenlerdir**. Onların harcamaları, bu ikisi arası dengeli bir harcamadır.

**68.** Onlar, Allah ile beraber başka bir ilâha kulluk etmeyen, haksız yere, Allah'ın haram kıldığı **cana kıymayan ve zina etmeyen** kimselerdir. Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar.

**69.** Kıyamet günü onun azabı kat kat artırılır ve horlanmış olarak orada ebedî kalır.

**70.** Ancak tövbe edip de inanan ve salih amel işleyenler başka. Allah işte onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

**71.** Kim de tövbe eder ve salih amel işlerse işte o, Allah'a, tövbesi kabul edilmiş olarak döner.

**72.** Onlar, yalana şahitlik etmeyen, faydasız boş bir şeyle karşılaştıkları zaman, vakar ve hoşgörü ile geçip gidenlerdir.

**73.** Onlar, kendilerine Rabblerinin âyetleri hatırlatıldığı zaman, (gerçeği görme ve işitme konusunda) onlara karşı kör ve sağır kesilmezler.

**74.** Onlar, "Ey Rabbimiz! **Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl** ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle" diyenlerdir.

**75.** İşte onlar, sabretmelerine karşılık cennetin yüksek makamlarıyla mükâfatlandırılacaklar ve orada esenlik dileği ve selâmla karşılanacaklardır.

**76.** Orada ebedî kalırlar. Orası ne güzel bir durak ve ne güzel bir konaktır!

\*\*\*

Şûrâ suresinde, **iman edip Allah'a tevekkül edenlerin** Allah katında kabul gören hayırlı ve kalıcı davranışları şöyle sıralanmaktadır (*Şûrâ*, 42/36-43):

**36, 37, 38, 39.** (Dünyalık olarak) size her ne verilmişse, bu dünya hayatının geçimliğidir. Allah'ın yanında bulunanlar ise daha hayırlı ve kalıcıdır. Bu mükâfat;

- inananlar ve Rablerine tevekkül edenler,
- büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınanlar,
- **öfkelendikleri zaman bağışlayanlar**,
- Rablerinin çağırısına cevap verenler ve namazı dosdoğru kılanlar,
- **işleri, aralarında şûrâ (danışma) ile olanlar**,
- kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah yolunda harcayanlar,
- bir saldırıya uğradıkları zaman, aralarında yardımlaşanlar

içindir.

**40. Bir kötülüğün karşılığı, onun gibi bir kötülüktür (ona denk bir cezadır). Ama kim affeder ve arayı düzeltirse, onun mükâfatı Allah'a aittir.** Şüphesiz O, zâlimleri sevmez.

**41.** Zulme uğradıktan sonra, kendini savunup hakkını alan kimseye (ceza vermek için) bir yol yoktur.

**42.** Ceza yolu ancak insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksız yere taşkınlık edenler içindir. İşte onlar için elem dolu bir azap vardır.

**43.** Her kim de sabreder ve bağışlarsa, işte bu elbette azmedilecek işlerdendir.

Me'âric sûresinde, **namazlarını devamlı kılanların** davranışları şöyle belirtilmektedir (70/19-35):

**19.** Şüphesiz insan çok hırslı ve sabırsız olarak yaratılmıştır.

**20.** Kendisine kötülük dokunduğu zaman sızlanır.

**21.** Ona bir hayır dokunduğunda da eli sıkıdır.

**22.** Ancak, namaz kılanlar başka.

**23.** Onlar, namazlarına devam eden kimselerdir.

**24, 25. Onlar, mallarında; isteyenler ve (isteyemeyip) mahrum kalanlar için belli bir hak bulunan kimselerdir.**

26. Onlar hesap, mükâfat ve ceza gününü tasdik eden kimselerdir.

27. Onlar, Rablerinin azabından korkan kimselerdir.

28. Çünkü, Rablerinin azabından emin olunamaz.

29. Onlar, **mahrem yerlerini koruyan** kimselerdir.

30. Ancak eşleri, yahut sahip oldukları cariyeleri başka. Çünkü onlar (eşleri ve cariyeleri ile olan ilişkileri konusunda) kınanmazlar.

31. Kim bunun ötesini isterse, işte onlar sınırı aşan kimselerdir.

32. Onlar, emanetlerini ve verdikleri sözü gözeten kimselerdir.

33. Onlar, şahitliklerini dosdoğru yapan kimselerdir.

34. Onlar, **namazlarını titizlikle koruyan** kimselerdir.

35. İşte onlar cennetlerde ikram göreceklendir.

\*\*\*

Fussilet sûresinde, **sabrederek kötülüğü iyilikle savuşturan müslümanlar** cennetle müjdelemektedir (41/30-35):

30. Şüphesiz “Rabbimiz Allah’tır” deyip de, sonra **dosdoğru olanlar** var ya, onların üzerine akın akın melekler iner ve derler ki: “Korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) va’dedilmekte olan cennetle sevinin!”

31, 32. “Biz dünya hayatında da âhirette de sizin dostlarımızız. Çok bağışlayan ve çok merhametli olan Allah’tan bir ağırlama olarak, orada canlarımızın çektiği her şey var, istediğiniz her şey orada sizin için var.”

33. Allah’a çağırın, salih amel işleyen ve “Kuşkusuz ben müslümanlardanım” diyenden daha güzel sözlü kimdir?

34. İyilikle kötülük bir olmaz. **Kötülüğü en güzel bir şekilde sav.** Bir de bakarsın ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse sanki sıcak bir dost oluvermiştir.

35. Bu güzel davranışa ancak **sabredenler** kavuşturulur. Buna ancak (hayırdan ve olgunluktan) büyük payı olanlar kavuşturulur.

\*\*\*

- Sezai Karakoç, “**İslâmın Dirilişi**” kitabında müslüman için aşağıdaki çağrıda bulunur:

Kimileri baba katında müslümandırlar, kimileri dede katında. **Kimilerinde müslümanlık bir folklor, kimilerinde sararmış bir vesika, hattâ kimilerinde utanç** ta olsa, bu kutsal mirasın taşıyıcıları yine de onlardır... Müslümanın kendine dönmesi kültür ve medeniyet hamlesini yeni baştan islâma ayarlaması için yüreği, islâm içtenliğiyle kabarcak, yaşantısı islâm yaşantısı olacak, çağı islâmın değer yargılarıyla yorumlayacak, sorumluluğu islâmcı bir anlam kazanacaktır. Bu bir çile demektir. **Müslümanların islâma yeniden dönüşleri, Kur’anı yeniden bulmaları, hadîsi ve sünneti yeniden anlamaları**, klasik islâm düşünce ve teorisini, çağdaş islâm düşüncesini, tarihî islâm pratiğini şuura getirmeleri demek olacaktır. Gelenekleşmiş bölümler yıkılacak, çatışmalar durdurulacak, sapmalar düzeltilecek, yeni, diri bir islâm insanı ortaya konacaktır. Bu insan, bütün hayatını islâmın dirilişine adayacaktır.

Tarihin bütün yükü bu neslin omuzlarındadır. Bunu yüklenen var olacaktır. İslâmın müslümanlara çağrısı, bu ağır ama şanlı yükü omuzlamaya çağrıdır.

**Müslüman, derinleş. Eşyaya olduğu kadar insana ve toplumlara doğru da derinleş.** Öyle derin ol ki, sendeki çekim gücü, eşya ve insanı bir vehim dünyasının buğuları gibi senin sularına çeksinsin... Sen, derinliği öylesine yüklen ve getir ki, her insan bu derinliği kendi derinliği sansın, şuuraltında bir umut buğusu, gerçek insana bir gün raslıyacağı güvenini kaynatıp dursun...

Namazda, oruçta, zekâta, hacda, hac yollarında derinleş...

**Müslüman, şuurlaş.** Çileleş ve şuurlaş. Hz. Hüseyin’in sırf bir dünya günü görmek için şehit olmadığını bil ve şuurlaş...

Hıristiyanlığın, kendi ülkesindeki yenilgisini senin ülkendeki zaferle kapatmaya çalışan Papalığın ihtirasını sez. Şuur yığınağı yap. **Doğuyu, batıyı tanı. Geçmişini iyi bil ve geleceği iyi düşün.**

Şuurlaş, şuurlaş, öyle şuurlaş ki, dıştan gelen her yıkış planının daha ilk maddesi açıklanmadan, sen son maddesini söyleyeceksin...

**Müslüman, birleş.** Bir tek el, bir tek gövde ol. Bir tek şuur ör. Sımsıkı birliğe ermeden, lâmban yanmaz...

**Erdemlikte en yüce olmalısın ki, peşin hükümle seni aşağı görmeye gelen kendi aşağılığını görsün.**

**Müslüman, islâmı öyle sağ ve diri, canlı yaşa ki, seni öldürmeye gelen sende dirilsin.**

- **Dağ Çağrısı** (Sezai Karakoç)

**Sanki bir çağrı varmış gibi ‘dağ’a doğru gidiniz.**

Soğuk sular düşsün havuzlarınıza. Arı kuşları, dut kuşları ve incir kuşları geçsin sonbaharınızın bahçeler göğünden. Ve kızarsın narlarınız. **Üzümler sarksın ölümsüz asmalarınızdan.** İhtiyar annelerin saçları gibi kayalardan düşen asmalar ki **pas tutmaz üzümleriyle kaynak sularınızın tesbihleri gibi dişlerinizin arasından zikir sesiyle geçerler.**

**Bu dağın çarşıları selâm selâm seslerinden kurulmuştur.**

Ah sabırsız yüreğim. Dağın bir yemiş gibi olgunlaşmasını beklemeyen, aydınlıksız, dehlizsiz yüreğim. Yağmalanmış zenginliğim. Çalınmış ülkem. Kaybolmuş ziyaretim. Lekelenen melek vaktim.

\*

Ah, lekelenmiş melek vaktim! Leyla Mecnun baharım. Kuşsuz sepetim. **Günah çelengi bedenim. Yasağın kirecine batmış kalbim. Fanilik alçım. Arabın düşmüşü, türkün ezilmiş, kürdün boğulmuşu gölgem.**

Birden andığım yine dağımdır.. kendisi bir tapınak olan dağım. Oraya çan taşımayacağım. **Çan çiçekleri var orda ve bu yeter. Ve havra mavisine muhtaç olmayan bir gök maviliği. Ve gerçek yıldızlar. Dağın kendisi bir kubbe zaten.**

**Ey İsa'nın masûmluğu başlıbaşına bir “vaaz” olan dağ. İbrahim’in erdiği mağara. Musa'nın ateşini gördüğü yücelik. Ey Hira ülkesi. Peygamberi ürperten yücelikler görüntüsü.** Sen bütün bunları kendinde taşıyorsun. Sana kentten taşıyacağım ne vardır?

-Uygarlıktan mı kaçyorsun?

**-Hangi uygarlıktır bu? Çamur uygarlığı bile değil. Şifa olan çamurlar da vardır. Uygarlığın sefaleti bile değil. Çünkü: O sefaletin de bir soyluluğu vardır. Sefalet uygarlığı hiç değil. O uygarlığın da masumluluğu ve mazumluluğu vardır... Tabiattan kopmuş, uygarlığa varamamış bir arakesit saçmasından kaçıyorum. Ne mezar, ne güneş, ne hava.. Yalnızca kuru kâğıt ve ölü et.. Kedileri ve kadınları kâğıttan. Köpekleri ve erkekleri mukavvadan.**

\*

**Ah, arı olsaydım. Çiçeklerden çiçeklere koşsaydım. Çiçeklerin özünden bir dünya kursaydım, gelecek kuşaklar için. Hayvanlar için ve insanlar için. Ruhumun değişmez düzen geometrisini çiçek tozlarının tatlı sakızına geçirebilseydim.**

**Ah, karınca olsaydım. Harmanların usanmaz bekçisi olsaydım. Her buğday tanesine düşmüş bir güneşi kim görebilirdi benden başka. Her buğday tanesinde bir şafak. Yüklenseydim bu şafak ağırlığını. Karıncalar kentine buğday içinde biraz bulut, biraz gök ve biraz çakmak sertliği taşısaydım. Her buğday tanesi, bir kitap gibi, kutsal bir kitap gibi bana öğretseydi secdeyi, şükürü. Çalışmanın kutsallığını.**

Arı olmak, karınca olmak veya gül olmak, ağaçlarda çiçek olmak, bir rüzgâr esintisinde düşen elma olmak. **Dağda yuva yapmış rüzgâr olmak, bulut olmak. Ufuk olmak, ay olmak, şafak olmak.. Gün doğuşu olmak, gün batışı olmak.** Kuşluk olmak, ikindi olmak ve öğle olmak. Büyük öğle olmak. Sıcak yaz günlerinde eşyadan gölgeye kaçırıcı sıcak aydınlık olmak. **Ve sonunda güneş olmak.**

**Hayır! İnsan olmak. Aklın çetinliği içinde toprağa yakınken gökte nar bahçesi düzenleyen insanoğlu olmak.**

\*

**Hep bir bahçe düşünürüm. İlerde, doğuda, tepesi karlı, mavi ve yüksek dağlar. Bahçede gül çitleri. Gerçek doğu gülleri. İğdeler. Havuz. Suya düşen badem çiçekleri, yapraklar. Pembe şeftali çiçekleri, beyaz erik çiçekleri. Ağaçlar altında masalar. Beya örtülü masalar. Masalara düşen**

ağaç gölgeleri. Kuş esintileri, gül kokusunun merhabası. Bahçede gezinen alnı aydınlık insanlar. Masalarda oturup bir şeyler yazıyorlar, sonra güneşe bakıyorlar. Kitap hışırtıları. **Az ve yavaş konuşmalar. Ne üzüntü çılgığı, ne neşe kahkahası.** Sabah rüzgârı esintisi ve bahar.

Bu tablo benim dağımdan bir parçadır. **Tabiatla insanın kaynaşmasında altın oran.** Büyük şehirlerin insanı hadımlaştıran etkisinden kurtuluştur. Köyün insanı tabiat içinde eritişinden arınmadır.

Bu tabloda insan yeniden doğacaktır. Adeta ölmüştür de dirilecektir.

**İnsan köyden büyük şehire niçin gitmiştir?** Daha doğrusu büyük şehirler kurmak zorunda kalmıştır?

**İnsan köyde yalnızdır. Asmalar, kuzular ve böğüren inek, tabiata uymunu yapmıştır. Asma, tabiatın taşa tırmanmış yeşilliği, bir canlılığı. Arı, tabiatın vızıldayışı. İnek, tabiatın küçük ve verimli bir ana, canlı bir ova-ana haline gelişidir.** Minyatür ve sıkıştırılmış, yoğun bir tabiat. **Adeta, ineği kâinat ölçüsünde büyüt ve yay, tabiat olur. Ben-i İsrail veya hintli ineğe taparken tabiata tapmış oldu.** Mısır dinindeki Apis öküzü kültü de burdan geliyor. Onlar ineğin önemini abarttılar. Yoksa ineğin bir özelliği var. **Dünyaya ilâhî düzeni getiren en büyük sûre de “bakara” ismini taşır.** İşte köyde her şey tabiattan bir örnek, tabiattan bir parçadır. İnsan da az aklısın öyle olacaktı. Fakat **insan kaçtı. Tabiattan kurtuldu. Tabiata karşı direnmek için büyük şehirleri kurdu.** Kurdu ama bu kez de kendine güveni aşırıya gitti. Kendisini tabiattan kaçırana, tabiata üstün kılana görmezlikten gelmek istedi. Halbuki, zaman onu çepçevre kuşatmakta devam ediyordu. Yine doğuyor, büyüyor, yaşıyor ve ölüyor.

**Ah, benim dağımdaki bahçemin ne köyle, ne büyük şehirle bir ilgisi var.** Benim bahçem, zamana yeni bir usulle hükmetmek isteyenlerin ak örtülere bürülü masalara yerleştiği bahçe. **Işık doğudan geliyor. Nar cennetten iniyor. Kuşların kanat çırpışları bir zebur ahengini ve bir incil muştusunu taşıyor. Su kevserdir. Su zembeldir. Su kurbanın kanını yıkıyor. Su, çocuk İsmail’in topraklarından fıskırıyor. Sanki bahçe, bütünüyle Rahman sûresinin bir tablosu, bir panoraması. Ciğerlerimiz mercan.**

**Benim bahçem, senin ruhunun öz bahçesi, insan! Zaman topraktır orada. Çitini Yasin Sûresi çevirmiştir. Sûre bir surdur. Kapısı da fatiha.**

\*\*\*

- **Yakarış (Mehmet Atilla Maraş)**

<b>Ey hiç yoktan varlığımı bir balçıktan var edenim nimetine şükürlerle binlerce kez hamd ederim &gt;</b>	<b>Ey başıma bir taç gibi Muhammed’i yâr edenim huzurunda günahımdan utanırım ar ederim evvel Allah, ahir Allah bismillah</b>
<b>Kimsenin önünde eğilmez başımız Senden başka Yâr olmaz kimse bize Senden başka ey dünün bu vaktin sahibi ey sahibi bir hesap gününün bir tek sana eğilir secde ederiz kulluklar bilmeyiz başkaca bâtın Allah zâhir Allah bismillah</b>	<b>Sabit kadem kıl bizi müstakim yolda kaybolmamış insanlar grubunda bir olsun eylemimiz sözümüz dostlarla arkadaşlarla bir olsun yüreğimiz gönlümüz mağfiret eyle bağışla bizi sensin bizim tek sahibimiz ey merhameti bol ikramı sonsuz şanı yüce Rabbimiz rahim Allah rahman Allah bismillah</b>

- Ümmî Sinan:

<b>Nesli-âzer yaptığı puthânedan eyler güzer Secdegâhı cânımım yâ Rab cemâlindir senin &gt;</b>	<b>Cümle mahlûkat içinde gizli yer yok gözlüye Kanda baksam gördüğüm yâ Rab kemâlindir senin</b>
---	--

Bugün aşkın bâzârında dürr ü mercân satar dilim Yârin cemâli bağında verd ü reyhân satar dilim	Dört kitabın aslı evvel tevhîd-i zâtın sırrıdır Dellâllik değdi bize sırr-ı Kur'ân satar dilim
Âlem-i nâsût ehline yokdur benim beğim şıram Ehl-i vâhdet âşıklara gizli irfân satar dilim	Âhir zamân Lokman'ıyam gelsin beri derdin bilen Hikmet ilmüne ereli derde dermân satar dilim
Hikmet eşîğinden giren genc-i ma'ânî evine Gelsin bugün attâriyem nûr-ı Yezdân satar dilim	Zann u gûmândan kurtulan gelsin şehâdet dârına Alsın Ene'l-Hakdan haber kâmil îmân satar dilim
Ümmî Sinan eydür gelen kimdir bana mihmân olan Cân Yusuf'un kimdir alan Mısır'a sultân satar dilim	

(Verd: gül; âlem-i nâsût: insanlar âlemi, dünya hayatı; genc-i ma'ânî: mânâlar hazinesi; attâr: güzel kokular vs. satan kişiler; zann: şüphe; gûmân: şüphe; dâr: yer, mekân; mihmân: misafir)

- Sevgili Peygamberimiz ne güzel buyurmuştur: “**Müminin durumu ne hoştur! Allah'ın takdir ettiği her şey mutlaka onun hayrına olur.**” (İbn Hanbel)

**Rabbimizin başışına, genişliği göklerle yer arası kadar olan** ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için hazırlanmış bulunan **cennete koşun.** (Âl-i İmrân, 3/133)

Allah ile manevî bir bağ kuran ve bunun lezzetine ulaşan nefis-i mutmainne (huzura kavuşmuş nefis) cömertlik, doğruluk, alçak gönüllülük, güler yüzlülük, tatlı dillilik gibi güzel huy ve sıfatlar kazanmıştır. **Daima tevekkül, teslim, sabır ve rıza halleri içindir. Hakkın iradesine tabi olup hiçbir şeyden şikayetçi değildir.** Huzur içindeki bu nefis, Fecr sûresinin son âyetlerinde bildirilen “Cennetime gir” hitabına mazhar olur:

27. “Ey huzur içinde olan nefis!”

28. “Sen O'ndan razı, O da senden razı olarak Rabbine dön!”

29. “(İyi) kullarımın arasına gir.”

30. “Cennetime gir.” (Fecr, 89/27-30)